

Gårdstenbostäder AB

**Revision av Årsredovisning
och förvaltning 2014**

Styrelsemöte 5 februari 2015

Gårdstensbostäder – Revisionsprocessen 2014

	Aktivitetsplan	Kommentar
April	Översiktlig Granskning 31/3 - Kvartal 1	Avvikelsesrapport till Stadsrevisionen
Maj	Planeringsmöte Stadsrevisionen	Risikanalys och rev plan till Gårdstensbostäder och Stadsrevisionen
Sept	Översiktlig Granskning 31/8 - Tertial 2	Avvikelsesrapport till Stadsrevisionen.
14 nov	Early Warning /Intern kontroll	Lägesrapport till Gårdstensbostäder och Stadsrevisionen
26 jan	Slutrevision med VD samt ansvariga för ekonomi och administrativ utveckling	Arbetsmöte - Avvikelsesrapport till Stadsrevisionen 6 februari
5 feb	Styrelsemöte	Skriftlig rapport
6 feb	Styrelsemöte moderbolaget	Skriftlig rapport
17 feb	Avrapportering till Revisorsgruppen	Skriftlig rapport
16 mars	Årsstämma	Revisionsberättelse

Gårdstenbostäder

Uppdrag och genomförande enligt Aktiebolagslagen	Notering
<p>Granskning av Årsredovisningen</p> <p>Genomförd enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige</p> <p>Baseras på revisorns riskbedömning - att ÅR inte innehåller väsentliga felaktigheter</p> <p>Beaktar delar av intern kontroll som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisning och uppnår en rättvisande bild av resultat och ställning</p> <p>Omfattar inte granskning och uttalande om effektivitet i intern kontroll</p> <p>Uttalanden om Årsredovisningen;</p> <p>Är upprättad enligt Årsredovisningslagen</p> <p>Ger en rättvisande bild av resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige</p> <p>Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar</p> <p>Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkning och balansräkning.</p>	

Gårdstenbostäder

Uppdrag och genomförande enligt Aktiebolagslagen	Notering
<p>Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar;</p> <p>Granskning av förslag till disposition av bolagets ansamlade vinst</p> <p>Särskilda regler för allmännyttiga bostadsbolag</p> <p>Granskning av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning</p> <p>Granskat om väsentliga beslut, åtgärder eller förhållanden bedöms leda till ersättningsskyldig mot bolaget</p> <p>Handlat i strid mot aktiebolagslag, årsredovisningslag eller bolagsordning</p> <p>Slutsats:</p> <p>Vi har avslutat vår granskning och kommer att avge en ren revisionsberättelse.</p> <p>I denna presentation belyser vi fokusområden och väsentliga bedömningar i årets revision för styrelsens information.</p>	<p>Ingen vinstutdelning föreslagen.</p>

Gårdstenbostäder - Fokusområden 2014

Fokusområden	Granskning	Notering
Bolagsstyrning - Verksamhetsövergripande riskhantering och intern kontroll		
Kontrollmiljö, system och struktur för bolagsstyrning av stor betydelsen för intern kontroll och kvalitet i finansiell rapportering.	Granskning och uppföljning av styrande dokument i samband med förvaltningsrevision och uppföljning av tidigare års självvärdering <ul style="list-style-type: none"> • Riskanalys • Intern kontrollplan	Inga väsentliga iakttagelser i revisionen.
Inköpsprocessen - Investeringar och underhåll		
Risk för felaktiga beslut om investeringar och underhåll Risk för oegentligheter Risk för felaktig redovisning och skattemässig fördelning mellan investering och underhåll	Granskning och uppföljning av styrande dokument och rutiner i samband med förvaltningsrevisionen och tester; <ul style="list-style-type: none"> • Inköp • Attest • Projektredovisning • Projektuppföljning	Inga väsentliga iakttagelser i revisionen. Väsentlig påverkan i redovisning av projektutgifter av nya redovisningsprinciper – se sidan 7.

Gårdstenbostäder - Fokusområden 2014

Fokusområden	Granskning	Notering
IT-system		
Gårdstensbostäder driver en transaktionsintensiv verksamhet i en komplex systemmiljö.	För väsentliga processer såsom hyresdebitering, drift, underhåll, löner, anläggningsredovisning har systemstöd och kontroller utvärderats.	Inga väsentliga noteringar från granskning av processer och intern kontroll.

Gårdstenbostäder

Redovisnings- och revisionsfrågor

Noteringar	Kommentar
<p>Nya redovisningsregler– K3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny redovisningsprincip har införts 2014 med retroaktiv omräkning av 2013. • Huvudsaklig effekt från förändrad redovisning av underhåll och projektutgifter • Anskaffningsvärde på byggnad fördelas på komponenter vars livslängd definierats. Tillkommande utgifter:<ul style="list-style-type: none"> - Utbyte av identifierad komponent läggs till anskaffningsvärdet - Eventuellt redovisat värde på den utbytta komponenten bokas bort - Ny komponent läggs till anskaffningsvärdet om den är aktiverbar – dvs kan visa på ekonomiska fördelar - Löpande underhåll och reparationer kostnadsförs • Större andel aktiverade utgifter i projekt aktualiserar nedskrivningsprövning.	<p>Koncerngemensam bedömning har skett av komponenters definition. Fördelning har skett efter analys av byggnadens ålder och genomförda respektive planerade projekt.</p> <p>Implementering har krävt omfattande förberedelser och bedöms vara väl genomförd.</p> <p>Påverkan i omräkning av 2013 summeras i</p> <ul style="list-style-type: none"> + Minskat underhåll som utgörs av utbyte av komponent i byggnad och därmed aktiveras. - Ökade avskrivningar = Ökat förvaltningsresultat om 8,7 Mkr = Ökade avskrivningar om 1, 4 Mkr = Ökat värde på byggnad om 6,4 Mkr

Gårdstenbostäder

Redovisnings- och revisionsfrågor

Noteringar	Kommentar
<p>Affärsmässighet – investeringar</p> <p>Investeringsbeslut har att beakta särskilda regler för allmännyttiga bostadsbolag och affärsmässighet i beslut.</p> <p>Frågeställning blir aktualiserad vid investeringsbeslut där anskaffningsutgift överstiger marknadsvärde.</p>	<p>Lönsamhetskrav för enskilda investeringsbeslut har i koncernen beslutats till 5% 2014.</p> <p>Investeringskalkyler som visar en lägre lönsamhet måste särskilt motiveras enligt riktlinjer från koncernen. Lönsamhetskravet är enhetligt för samtliga fastighetsinvesteringar och baseras på koncernens långsiktiga perspektiv som fastighetsägare.</p> <p>Som underlag för beräkning av marknadsvärde sätts avkastningskrav utifrån oberoende aktörer och beaktat läge och risk.</p> <p>Vi betonar vikten av att de överväganden som motiverar en investering som inte möter marknadsmässiga avkastningskrav särskilt anges i beslutsunderlaget .</p>

Gårdstenbostäder

Redovisnings- och revisionsfrågor

Noteringar	Kommentar
<p>Värderingsfrågor - fastigheter</p> <p>Marknadsvärde beräknas på bolagets fastigheter baserat på förväntade hyresintäkter samt normaliserade driftkostnader.</p> <p>Projektfastigheter bedöms individuellt.</p> <p>Värderingsprövning sker årligen för hela beståndet eller när indikation föreligger. Modell och antaganden för värdering har bedömts koncerngemensamt och baserar sig på marknadsmässiga avkastningskrav. Modellen är oförändrad mot föregående år.</p> <p>Värdering ligger till grund för bedömning av bokfört värde i bolaget och för Framtiden-koncernens årsredovisning.</p> <p>Verkligt värde för bolagets totala bestånd uppgår till 1 225 Mkr jämfört med 1 130 Mkr 2013. Bokfört värde uppgår till 492 Mkr.</p>	<p>➤ Vi bedömer Framtidens modell och antaganden rimliga.</p> <p>Bolaget har per bokslutsdagen gjort en nedskrivning på Gårdsten 7:2 om 0,4 Mkr där bokfört värde överstiger beräknat marknadsvärde.</p> <p>Nedskrivningsbehov av Gårdsten 6:3 (garage) om ca 14,7 Mkr.</p> <p>➤ Ingen nedskrivning görs då Gårdsten 6:3 (garaget) kan anses ha ett nära nyttjandesamband med bostadsfastigheterna Gårdsten 4:16 och Gårdsten 10:10 och att intäkterna från dessa tre fastigheter kan aggregeras till en kassagenererande enhet vid värderingen.</p>

Gårdstenbostäder

Redovisnings- och revisionsfrågor

Investerings - och Underhållsplan 2015-2019

År	Underhåll
2015	72,6 Mkr
2016	77,2 Mkr
2017	47,5 Mkr
2018	37,5 Mkr
2019	37,2 Mkr
Summa	272 Mkr

Baserat på bolagets plan och förväntade kassaflöden finns det god beredskap för kommande underhållsbehov.

Budgeterat fastighetsresultat före underhåll för 2015 uppgår till 77 Mkr.